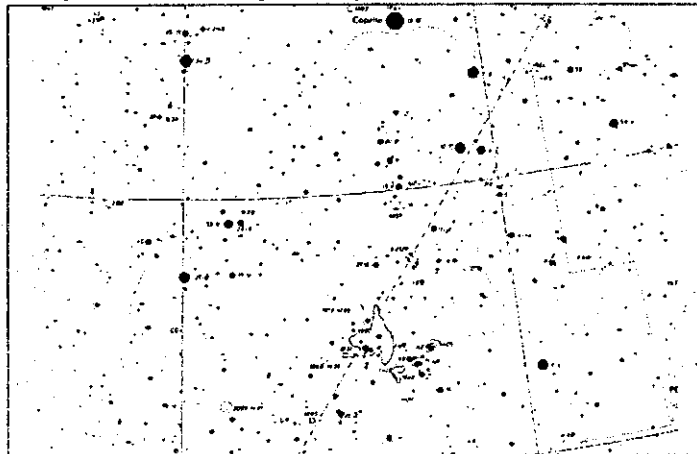

nádherně snad v každém dalekohledu. Pohled na ni větším dalekohledem na tmavé obloze je vskutku silný estetický zážitek. Severně od ní se nachází menší mlhovina M 43 a asi $0,5^\circ$ směrem na sever je další komplex mlhovin, z nichž nejjasnější je NGC 1977. U hvězdy ζ Ori se nachází další mlhoviny, například NGC 2040 na východ od ζ . V Somet binaru je krásně vidět tmavý pás táhnoucí se severojižním směrem přes tuto mlhovinu. Několik stupňů na severovýchod od ζ Ori téměř na nebeském rovníku leží nejjasnější reflexní mlhovina oblohy - M 78, která je také pěkně vidět už malým da-

posledně jmenované hvězdokupy (M 36, M 38, NGC 1907, NGC 1893) jsou v Somet binaru vidět společně v zorném poli. Nedaleko λ Aur se nalézají nenápadná řídká, ale o něco větší než M 38, hvězdokupa NGC 1857. Necelé 2° západně od ϵ Aur nalezneme menší hvězdokupu s označením NGC 1664.

Jasnou oblohu!

Jiří Kubánek

Obr. 5: Souhvězdí Vozky s deep-sky objekty.

lekohledem. Asi 1° severně od μ Ori uvidíme v binaru nenápadný, ale úhlově celkem velký mlhavý obláček - otevřenou hvězdokupu NGC 2141. Prodloužíme-li o polovinu spojnic hvězd α a μ Ori (směrem za μ), narazíme na malou, ale nápadnější otevřenou hvězdokupu - NGC 2194. V Somet binaru společně s ní spatříme další otevřenou hvězdokupu NGC 2169, která tvoří s hvězdami ξ a ν Ori pravouhlý rovnoramenný trojúhelník. NGC 2169 je zhruba stejně velká jako NGC 2194, ale je o něco řídká a tvoří ji jasnější hvězdy. Podívejme se teď do souhvězdí Vozky na další otevřené hvězdokupy (viz. mapa č. 5). Nejznámější je asi trojice hvězdokup z Messierova katalogu - M 37, M 36, M 38. Nejbohatší a nejhustší z nich - M 37 najdeme asi v jedné čtvrtině až třetině spojnice hvězd θ Aur a ζ Tau. Poblíž středu spojnice θ Aur a β Tau je úhlově o něco menší M 36, která není tak bohatá jako M 37, ale je tvořena jasnějšími hvězdami. A konečně přibližně v polovině spojnice hvězd θ a τ Tau je úhlově největší ze všech tří kup - M 38. M 38 je však tvořena slabšími hvězdami než M 36. Necelé 1° jižně od M 38 je hvězdokupa NGC 1907, která je úhlově asi třikrát menší. Asi 2° jihozápadně od NGC 1907 je úhlově větší, ale méně nápadná hvězdokupa NGC 1893. Čtyři

OPRAVA

Omlouváme se za několik nepřesností, které se objevily ve článku Obloha amatérsky v minulém čísle Astropisu.

- správné číslo planetky Kleopatry je 216
  - vypadla část věty v odstavci PLANETKY (správně: Kleopatra se nachází na rozhraní souhvězdí Ryb a Pegasa, Massalia se pohybuje při rozhraní Ryb a Vodnáře.)
  - chybně: Mars je 20° jižně od M 44; správně má být samozřejmě $20'$ od M 44
- Autorovi i všem čtenářům se omlouváme.

Kometa Borrelly nejbliže Zemi

Jedna z nejlepších komet letošního roku, kometa Borrelly, se na začátku prosince dostává nejbliže Zemi, na vzdálenost 92 milionů km a její jasnost se pohybuje kolem osmé magnitudy. V současné době kometa přechází ze souhvězdí Rysa do Velké Medvědice.

Kometu Borrelly jsem viděl v celé její kráse až první víkend v listopadu, 30 cm refraktorem observatoře Klet', ale v té době byla už viditelná i v Sometu Binar 25x100.

Pokud jste ještě kometu Borrelly neviděli, neváhejte a namiřte na ni svůj dalekohled. Efemerida komety se objevila už v minulém čísle Astropisu a na nejbližší období je v následující tabulce.

Datum	α (h min)	δ ($^\circ$ ')
26. 12.	9 44.9	56 23
31. 12.	9 49.7	59 19

RAM